

[Bomholt.]

Vi befinder os nu foran et nyt Afsnit af Rigsdagens Historie. I den Tid, der har været, har vi haft Brug for de faste Viljer, der vilde een Vej frem, de haarde, beslutssomme Sind; men jeg vil udtale Haabet om, at den Tid, der kommer, igen vil hejse Humanismens Fane, i Frisind, Forstaaelse og Tolerance. Vi ved meget vel, at vi stadig befinder os i en Verden, der er opfyldt af Farer, og maaske skal vi foreløbig ind i et fattigt Europa; vi er ikke blaaøjede Optimister, men vi er Mennesker, der ikke kan opgive Troen paa den menneskelige Værdighed.

Hen over Krigens Lidelser og Ruiner rejser vi da igen vore Idealer om en samarbejdende Menneskehed, om en Verden i Frihed og Arbejde, idet vi først og sidst vil bestræbe os for, at Forretningen Danmark bliver Folkehjemmet Danmark. Der er intet af de andre Partier, der har en konstruktiv Idé som Socialdemokratiet, det store Folkeparti, der utvivlsomt ogsaa i Fremtiden vil være det, der samler den brede Befolkning til nye Fremskridt.

Nu kommer Valget, og vi trænger til det. Lad os kun trække Linierne op, saa at Vælgerne klart kan se, hvad det drejer sig om —, men lad os ogsaa være vidende om, at i den Tid, der kommer, vil der i den danske Rigsdag være Opgaver, der kalder paa Samarbejdets Kunst. Naar alle politiske Kampe er kæmpet, er vi Danskere under fælles Ansvar.

Kristen Amby: Det er vel baade rimeligt og betimeligt, naar det drejer sig om en Finanslovbehandling, til at begynde med at fremsætte nogle ganske faa finanspolitiske Betragtninger. Som det fremgik af den højtærede Finansministers Redegørelse ved Finanslovens Forelæggelse og af selve Tallene i Forslaget, er der noget, der springer lige i Øjnene: det store Underskud paa indeværende Aars Regnskab og Underskuddet paa det kommende Aars Budget. Det er selvfølgelig, at hvis dette var Udtryk for noget ordinært, vilde vi være ude i finanspolitisk Uføre, men, som det allerede er sagt, er disse store Underskud Udtryk for ekstraordinære Udgifter. Det vil i denne Sammenhæng sige, at det er ekstraordinære Udgifter, som ikke bør betragtes som hørende netop til det paagældende Aars Driftsudgifter, men det er i Virkeligheden Krigsudgifter; de bør ses i dette Lys og for saa vidt behandles paa samme Maade som de Udgifter, Krigen og Besættelsen paatvang os, Udgifter, som har fundet deres Udtryk

i Milliarderne paa Clearingkonto og Værnemagtskonto. Dermed er naturligvis ikke sagt, at man i nogen Maade skal være letsindig over for disse ekstraordinære Udgifter, endmindre maa det føre til, naar det drejer sig om normale Driftsudgifter, at man fraviger den Grundsætning, at Udgifterne i Statshusholdningen bør staa i rimeligt Forhold til Folkets virkelige Indtægter. Selv om det var muligt — jeg tror, Finansministeren vil have vanskeligt ved det, men selv om det var muligt at presse saavel de direkte som de indirekte Skatter yderligere i Vejret, bør Hensynet til det produktive Liv og til Borgerens Ret til at beholde en væsentlig Del af sit Arbejdes Frugter sætte en naturlig Grænse for Udgifternes Stigning. Det er ikke alene særdeles betænkeligt, men det vilde, fortsat i en længere Periode, være rent ud ødelæggende, om det offentlige stadig forøgede sine Udgifter, uden at dette modsvarede af Produktionen i Samfundet. Hvis der ikke er en naturlig Sammenhæng mellem Udgifternes Stigning og Produktionens Stigning, er det Udtryk for den virkelig farlige Inflation, det vil sige den unaturlige Stigning af Værdierne, der bestaar i, at et Folk giver sig hen i Troen paa, at det er muligt at forbruge uden at præstere produktivt Arbejde. I Besættelsestiden saa vi, hvad det uproduktive Arbejde førte til. Derfor bør naturligvis alle Kræfter sættes ind paa nu at faa Arbejdet og den normale Produktion i Gang igen.

Disse ekstraordinære Udgifter, fremkaldt af selve Krigen og Besættelsestiden, som vi nu alle her i Salen er med til at bevilge, bør derfor efter vort Skøn betragtes som hørende Krigstiden til. Det er jo givet, at den Formueopgørelse, Statusloven, om man vil, som vi har vedtaget, blev til for at danne Baggrund for den økonomiske Udligningslovgivning, som det vil være en af den kommende Rigsdags allervæsentligste Opgaver at tage fat paa. Den højtærede Statsminister udtalte i Trontalen, at det sagkyndige Udvalg under Finansministeriet, der behandler disse Problemer, endnu ikke har fuldendt sit Arbejde. Det er klart, at der vil blive taget alt skyldigt Hensyn til de sagkyndiges Udredninger, men til syvende og sidst er det naturligvis et politisk Spørgsmaal, hvordan man vil løse dette Problem. Uden at ville foregribe nogen Løsning tør jeg maaske sige, at den almindelige Eengangsskat paa al Formue her i Landet ikke har vor Sympati. Man bør først afvente det Tidspunkt, hvor man har Overblik over, hvilke Beløb der gennem Formueopgørelses-